

Soknemzetiségű támogatás

Kortárs művészek a temesvári református központért

Május 6-án – egy hasonló kolozsvári árverés után – a Nagyházi Galéria vállalta el Budapesten annak a jótékonyági aukciónak a lebonyolítását, amelynek bevételét a temesvári Református Egyházi Központ felépítésének támogatására fordítják. A „szárnyas tornyokkal” magasra törő, jellegzetes architektúrájú épület *Makovecz* Imre tervei szerint emelkedik majd a Bega-parti városban, amelyet a török kiűzése óta soknemzetiségű együttélés jellemez. Nem is késlekedtek az itt élő, vagy innen elszármazott román, magyar, sváb, szerb és más nemzethez tartozó kortárs képző- és iparművészek, valamint műgyűjtők a felajánlásokkal. Csatlakoztak hozzájuk Erdély távolabbi sarkaiból a székelyek, a szászok is.

Az egyes tételek a szokásosnál jóval alacsonyabb áron indultak, hogy minél szélesebb részvételre buzdítsák a viszonylag kispénzű, ámde jó szándékú közönségrétegeket is. A Nagyházi Galéria és Aukciósház a templomépítés javára saját jutalékáról is lemondott.

A több mint félszáz tételből elsőként a kolozsvári *Starmüller* Géza Kastély-akvarellje kelt el, amelyet 26 ezerért ütött le *Soóky* Marietta kikiáltó. A monospetri születésű *Kristófi* Jánosnak a belényesi templomot megörökítő olajképe 30 ezer forintos kikiáltási áron cserélt gazdát. A nagyváradi *Tolnai* Tibor nagybányai István-tornyot ábrázoló tájképéhez 20 ezer, a nagybányai *Kováts* Bertalan, a magyar művészettörténetben korszakalkotó szerepet játszó egykori festőkolónia tornyait megörökítő kompozíciójához 30 ezer forintért jutott új gazdája. Székelyföld üzenetét hozta a székesi *Simon* Endre „Ábel kunyhója” című műve, amit ugyanennyiért adtak el. 40 ezerért hirdették és értékesítették a csermői *Bitay* Zoltán „Királyhegy” című munkáját. *Zsigmond* Attila festményét „A nyári Maros-völgy”-ét 75 ezerre verték fel. Potom 30 ezerért jutott hozzá valaki *Hegyi* János „Erdei sétá”-jához éppúgy, mint *Csiszér* György – a székelyhídi református templom puritán fehér falait, lendületes ecsetvonásokkal papírra vitt tempera-képéért. *Kádár* Tibor az árkádos, rusztikus szebeni lépcsősor középkori atmoszférájával emlékeztet Munkácsyra. Ezért 65 ezer forintot fizetett új tulajdonosa, míg *Csáky-Maronyák* József „Tavi táj”-a, vitorlással 55 ezerrel gyarapította a templomépítési alapot.

A virágcsendéletek műfajában a budapesti *Moldován* István 60 ezer forintot ért el, a székelykeresztúri *Ughy* István 30 ezer forintos papírformáját hozta, míg a maroshévízi születésű, Temesvárott élő Romul *Nubiu* „Tavalyi magnóliá”-it 44 ezerre verték fel a licitálás során.

Míg az utóbbi művész az elvont stílustól jutott el a

dekoratív természetelvűségig, addig a zabolai *Bartos* Jenő olajcsendéletén fordított utat tett meg (40 ezer forint). A sokszorosított grafika műfajában a Szentegyházafalun született *Gedeon* Zoltán szitanyomata a székely szimbólumoknak számító nap és hold jele mellett orientális hieroglifákat társít (20 ezer forint). A petrozsényi *Mátyás* István László „Dinamizmus” című litográfiája régi pergamentekercsek hangulatát idézi, formában, színekben egyaránt (36 ezer forint). *Berk* Viola népiesen naiv stílusú papír-kollázsa a zsoldárok témakörében ugyancsak 30 ezerről indult, s ment fel 46 ezerre az árverés nyomán. A tordai *Moga* Livia fali textíliája növényi ornamentikát stilizál és 40 ezer forintos kikiáltási értékén lelt új gazdára.

A bronz kisplasztikák közül a budapesti *Szanyi* Péter „Szélben álló”, lobogó hajú, meztelen nőalakja 36 ezer forintot hozott a templomépítési alapítvány tőkéjéhez, míg a nyárádselyei születésű *Péterfy* Lászlónak Kós Károlyt idéző, egész alakos szoborterve 44 ezer forintot eredményezett. A marosvásárhelyi *Korondi* Jenő már-már absztrakt „Anyaság”-át, *Kolozsi* Tibor bronzból öntött „Ötödik pecsét”-jét 60 ezerért forgalmazták. A minimális alapról 80 ezerre ment fel a budapesti *Vígh* Tamás „Magvető” című bronz-reliefje. A kézdivásárhelyi *Varga* Mihály vörösmárvány torzója (50 ezer forint) mellett az ószentannai *Kondrák* Károly sötét márvány „Lendület”-e (60 ezer forint) kikiáltási árán ment el.

Fehér László jellegzetes stílusú és témájú szitanyomatát „Csőben” címmel 120 ezer, míg *Jánosi* Katalin olaj-farost „Sárga mező”-jét 40 ezer forintos áron sikerült értékesíteni, de *Mátyás* József Csikcekefalváról és *Tasi* József Temesvárról is ugyanennyiért váltotta pénzre olajképét. A nagybaconi *Baló* Ferenc elvont „Vörös képmező”-jéért hatezerrel többet fizettek. A Temesvárott élő lengyel *Sofia Krzyzanowska* barna akkordokban tartott „Gótikus boltívei” 30 ezer forintot értek megvásárlójának. A losonci születésű *Fischer* Ernő vegyes technikájú „Golgotá”-ját pedig ugyanennyiért majdnem kétszeresére verték fel. A 40 ezres sávban *Kő* Virág olaj „Tengerpart”-ja indult, de a Bracăufalun született *Fazekas* Tibor tempera „Interferenciá”-ja éppúgy 46 ezer lett, mint a temesvári *Breilean* Marcel vegyes technikájú kompozíciója. A kolozsvári *Botis* Teodor stilizált „Tele” (30 ezer forint), a budapesti *Réber* László vegyes technikájú könyvillusztrációja (50 ezer forint) és a nagybányai *Barkóczy* Vera „Virágcsendélet”-e (20 ezer forint), avagy a gyergyószentmiklósi *Csata* Hermína „Krisztus”-a (30 ezer forint) is elkelt. A nagyváradi *Jakabovics* Miklós elvont táj-hangulatáért 42 ezer forintot fizettek. A budapesti *Tassy* Béla két vegyes techni-

kájú lapjáért együtt adtak ennyit. *Potyók* Tamás szinte szecessziós mesehangulatot keltő vásznáért 65 ezer forint került az alaphoz. Az Aradról a magyar fővárosba áttelepült *Vilhelm* Károly „Spanyol kert” című olajkompozíciójáért 85 ezer forintot fizettek.

A Nagyházi Galéria elegáns, színes katalógusa mel-

lett hadd igazolja ez a szűkszavú beszámoló és ez a „névsorolvasás” is a sokféle nemzetiségű alkotó, valamint műgyűjtő magánszemély összefogását a nemes cél, a temesvári református egyházi központ felépítése érdekében.

W. I.

Stuttgarti vendégtárlat Budán

Csoportos szemle a Karinthy Szalonban

Baden-Württemberg tartomány fővárosából érkezett Budapestre az a kollektív képzőművészeti kiállítás, amely májusban a *Kunstlergilde Bad Cannstatt* tagjait mutatta be a hazai közönségnek a XI. kerületi Karinthy Frigyes út 22. földszintjén. A nagy magyar humoristáról elnevezett, kávézóként is működő, hangulatos szalonban ezúttal heten mutatkoztak be a magyar érdeklődőknek: festők, grafikusok, szobrászok vegyesen. Egy-két művésztől eltekintve (akik saját munkásságukat dokumentáló katalógust, vagy leporellót is kitétek tájékoztatásul), a laikus betérők, a szakmabeli érdeklődők csupán a pusztá nevekkel és címekkel ismerkedhettek meg. A keletkezés dátumát, a kivitelezés technikáját is hiányolhatták az igényesebb látogatók.

Mennyivel érthetőbbé válik pedig az életút részletezése nyomán egy-egy sajátos témaválasztás, stílusváltás, avagy alkalmazott technika és alapanyag. A külföldi tanulmányutak és belföldi tartózkodási helyek, mesterkurzusok és ösztöndíjak nemcsak az életmű ázsioját emelhetik, hanem a műhelytitkokba is beavathatnak. Az egyéni és a kollektív kiállítások pedig a tematikus irányultságon túl, a földrajzi, történelmi érdeklődés jellemzőit is sejteni engedik. A honi környezetben, avagy a határokon túl elért sikerekről, kitüntetésekről és diplomákról nem is beszélve!

A mellékelt albumok tanúsága szerint is talán a legmarkánsabb egyéniség a stuttgarti születésű Ursula *Stock* szobrász, aki a hamburgi képzőművészeti főiskolán tanult, majd ott és Münchenben társadalmi, s szellemtudományi tanulmányokat is folytatott. Bronzzal és vassal dolgozik, a belsőépítészeti dekorációnak szánt kispasztikáktól, a monumentális köztéri szobrokig. Bár erősen hajlamos a stilizálásra, a természetelvűségtől sohasem szakad el teljesen, legyen bár szó egyszerű női aktról, mitológiai alakról, vagy állatfiguráról. A kiállításon tömör torzója fűző-szerű héjből bontakozik ki. Ennek közeli rokona az üreges belsejű *Vénusz*. Távvolabb a *Cavallino I-III.* sorozat, a felületi struktúrájában és alapanyagában is hármas variáció: kimeredt tekintetű, versenybe feszült izmú lófejek.

*Frank Metzger*t ugyan fafaragóként aposztrofálja a meghívó, a magyarországi vendégszereplésre azonban

elsősorban nagyméretű, sokszorosított grafikákat válogatott össze. Narancs, kék és zöld levonatainak mindenestre olyan költői elnevezéseket ad, mint a „Színhullám a szürkesség ellen”, „Harsány és csendes körvonalak”, vagy a *Strauss*-keringőben is megénekelte „Szép kék Duna”.

Monika Ostberg „Forma-játékok” összefoglaló című, vegyes technikájú, elvont ciklusával jelentkezett, széles és lapos ecsetvonásokkal. *Frederick D. Bunsen* cím nélküli kollektívja lényegében hasonló gesztusfestészet – merész csorgatásokkal és fröccsentésekkel –, de az utóbbinak szigorú mértanias keretbe foglalt színteltjei sokszorosított grafikában is megjelennek, kettős kontraszt gyanánt. *Heike ten Brink* tulajdonképp osztráknak tekinthető, ha szülőhelyét, Grazot vesszük figyelembe, de Madridban is tanult és műhelyei nemzetközi listáján Melbourne, Tokio vagy London szintén megjelenik. Több esztendő japán tartózkodásának emléke, kalligrafikus tus-ecsetvezetése. Lenváson kompozíciói is távolkeleties eleganciájúak, egyrészt fekete-fehér kontrasztjuk és natúr kiegészítései révén, másrészt a felületükre applikált, áttetsző rizspapír vagy műanyag háló nyomán. Kompozíciói jobbára címként is dátumot viselnek...

Japánban tanult *Petra Friedrich* is, aki jelenleg a *Kunstschule Filderstadt* docense. Ennek tudatában érthetőek távolkeletiesen sejtelmes naplementéi és holdvilágos bambuszokrai – amelyek szinte felnagyított színes fotóként hatnak. Finoman stilizált *schwarzwaldi* panorámái: a sötét fenyvesekkel borított, ködbe borult, avagy párában úszó hegyvonulatokról, az égbenyúló, katedráliszerű fatörzsek között beszűrődő napsugarakról, a lombhullató erdők őszi színpompájáról („Bunt sind schon die Wälder...” visszhangzik fülünkben a közismert vándordal).

Margitta Sieber négyzetméteres olajképei mintha márdártávtól készült légi felvételek lennének. Egyrészt építészeti struktúrákról (*Bauidee*, *Kunstabau*, *Turmkrone*), másrészt embertől érintetlen természeti tájakról, paradicsomi szerű idillikus állapotokról, mint amilyen például az „Álomsziget I-II.” diptychonja.

Wagner István